

Archipel

Ook van LiberoBooks

Schuim en As – J.J. Slauerhoff

Eldorado – J.J. Slauerhoff

Verzen – Willem Kloos

Rouwviolen – Hélène Swarth

Brahman – J.A. Dèr Mouw

De vrouw in het woud – Henriëtte Roland Holst

Dichtersbuurt – Jessica de Jong

Williswinde – Louis Couperus

Orchideeën – Louis Couperus

Persephone en andere gedichten – Albert Verwey

J.J. Slauerhoff

Archipel

LIBEROBOOKS

Libero Books - Amsterdam

Eerste druk: juli 2026
Copyright © juli 2026 - LiberoBooks
Archipel

Geen enkel deel van deze publicatie mag worden gereproduceerd of overgebracht in welke vorm dan ook of met welk middel dan ook, elektronisch of mechanisch, waaronder drukken, fotokopiëren en microfilm, zonder de schriftelijke toestemming van Libero Books te Amsterdam.

No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including print, photocopy and microfilm, without permission in writing from Libero Books, ad Amsterdam.

Samenstelling en foto's: LiberoBooks
ISBN: 9789083742922
NUR: 373

LIBEROBOOKS
www.liberobooks.eu

HET BOEGBEELD: DE ZIEL

Dit is mijn lot: gebeeldhouwd voor den boeg,
Den scheepsromp achter mij te moeten volgen;
Mijn zegetocht over knielende golven
Aan 't schip te moeten danken dat mij droeg.

Wel leef ik 't zwerven liever dan het vaster
Landlijk geluk, dat wortelt als een boom
In één trouw, voor één einder; mijn driemaster
Draagt me in de drift van iedren wereldstroom.

Liefkoozingen van alle golven schuimen
Over mijn borst en bevelken mij niet.
Volgende reinigen van voorge, zij ontruimen
Mij snel, mijn vreugd blijft vrij van hun verdriet.

Ik zal nooit van een houden, zij zijn alle
Even witwoedend, even snel weer grijs.
Ik lok, zij streelen, laat ze los, zij vallen
In met het koor, dat sterft achter mijn reis.

Geen vrouw leed liefde zoo gelijk bewogen
In drift, als ik de zee: zijn ademtucht
Houdt mij beurtlings bukkend en opgetogen,
Geen man heeft machtiger zijn bruid bezocht.

Uit zoo groot omhelzen zoo zuiver zelf
Behield geen vrouw; over zijn diepte zwevend
Bleef mijn beeld in zijn borst begrensd en bevend.
Ik overleefde hem - tot des einders gewelf.

Geen bruid huwt met haar vorst gebied als ik
Met 't schip, dat mij meetroont, vorstlijk vrijge-
vig...
Máár 'k leef ook zeer bekrompen, onderhevig
Aan koers en vrachtvaart van de onvrije brik.

'k Lig met mijn romp in 't vuile dok verankerd
En duld de lading van smaadlijke vracht;
't Gelaat vertrokken, 't verre lijf verkracht
Voelt gevangen vrouw zich weerloos bezwan-
gerd.

En houd ik mij hardnekkig in extase
Bóven gesternten, diep in zee gezonken,
Dan hoor 'k 't aanklevend schuim der aarde razen:
Vlak achter mij liggen matrozen dronken.

Zoo dronk ik schoon en schande in één teug.
Stijgt mij de roes der reine hemeldriften,
Dan werkt besef van laag bestaan als gift en
Proef ik zoo wrang dat 'k niet voor engel deug

Dit zal het eind zijn: op een slordige helling
Van 't schurftig schip te worden afgesloopt.
Ik zal stom smeeken om een nieuwe stelling,
Laf, als een hoer die zich voor 't laatst verkoopt.

Men nagelt mij misschien als laatste gunst
Nog op de stompheid van een oude kof.
Wij passen bij elkaar: zijn molmge vunst'
En mijn geschonden schoon, verfloos en dof!

Dan weer berouw 'k, naakt in mijn schaamle
schaamte,
Dat ik niet eer, als waardloos wrakhout stierf:
Liever nog lang met een roestig geraamte
Over 't geluksgebied van vroeger zwierf.

Bespottingen van alle golven botsen
Tegen mij op. Mijn leed wordt staag verbrijzeld.
Zij schenden mij, als de scherpkantige schotsen
Van vroegre liefde het onmeetlijk ijsveld.

Wie leed zoo fel, zoo laf, voordat hij stierf;
Met zooveel smaad gekroond, zoo laag gekruis-
sigd
Over 't weleer bekoord gebied? Wie zwierf
Zoo lang rampzalig, voor hoogst Heil 't vooruit-
zicht

SIRENEN

Blanke rust in 't golvend blauwe
En de stilte zingende,
Met de macht van verre vrouwen
't Schip onzichtbaar omringende;
Voor den boeg en hoog door de touwen
Woei haar bekoring, ons tot vertrouwen,
Vergeten en liefde dwingende.

Reeds waren er die zich niet konden
Tegenhouden; zich overgeven
Werd een genot, als geen veilge zonde
Waar lijf en ziel in overbleven;
De diepte begon waar zij zwevend stonden,
Half uit de golven zichtbaar, of wonden
Uit blauw geheim zich opendeden.

Het schip lag stil en overhellend:
Luisterde het, voor 't eerst ontroerd?
Haar lied welde aldoor, weelden voorspellend.
Wij wilden over, lichaam niet tellend -
Hoe heeft hij ons bewaard, ontvoerd?

De slaven op de banken hielden
De riemen in: hun eerst verzet.
Naar 't eiland de matrozen knielden.
Hij bond ze, maar ze beten met
Hun tanden 't want, de zeilen vielen.
Wij vluchtten toch, hoezeer de zielen
Weerstreefden; hij heeft ons gered,
Gerukt uit het geluk, den dood
Bij het onmooglijke: haar te tillen
Geheel uit geheim en golven bloot.

Zijn wij gered, die dit verloren?
Wij haten hem die ons behield.
Geen haardstee waar wij meer behooren,
Wij liggen waar nog vleugen trillen
Van haar onheugelijke koren,
Aan steile stilten neergeknield

OCEAANNACHT

Aan 't eind der ruimte zonk het zonnewrak
In wolkenhorden, barstte achter dampen.
Het schuim van langgeleên voltrokken rampen
Brak weer naar 't donker golvend oppervlak.

En onophoudlijk droeg de branding aan
Den doodsstrijdzang, de laatste reutelingen
Der langzaam afgezonken schipbreuklingen,
Oog-open in groene afgronden vergaan.

Onkenbre drenkelingen dreven boven,
Gezwollen, dichtomwoeld met slijmge wieren,
Gelijkend op de afgrijslijke weekdieren
Waaraan zijzelve in leven niet geloofden.

Zij werden talrijk, brachten de besmetting
Over, dier nooit gestorven angst: dat leven
Niet is gegrond, alleen bovengedreven
Uit diepzee grenzende aan dood. Ontzetting

Vraagt of geen eiland de' eindevloed weerstaat,
En alle vastelanden raken vlot;
Met zieltogende ellendigen op een vlot
De laatste kiem van leven ondergaat.